

"Hæfdauskaugen" Stein. Høle.

Sten pr. Sjønefs 14/7 54

Hr Professor Gustavsen:

Ausdiania

Som Leier af Gaarden Sten paa Ringerike med den
bekjendte "Hæfdauskaug" er jeg saa at se Bueknængen
om det nye Vikingskibfund kommen paa den Tanke,
at det vistnok maatte være af Interesse for Dem at
Løse Hæfdauskaugen i Fjergu. Noget Vikingskib er
der vist ikke at finde der, men muligens det
alligevel kunde binne sig at undersøge Hæugen.
For fem Aar siden lalte jeg med Hr Professor Rye
her om, men ovand han, at der somofte Intel
var at finde i saadanne "store" Gravhauger, hvorfor
man ikke fandt Forældning hi at gjøre noget
Skridt: Helmey af at for allein Hæug undersøgt.
Hvovist Hr Professor Rye nogeninde har set Hæugen,
kjender jeg ikke hi; jeg var boet her i 36 Aar og idenne
Tid har, mig bekjendt, ingen Sagkyndig besigtiget
Hæugen undtagen Hr. Arkitekt Thorsen, som udtalte,
at han ikke omid Bertemthra kunde have nogen Mening
om, hvovist Hæugen hi alligen han vedt indgravet ^{hr 1740}
eller ikke. I Foged Wiels "Huskyndes Beskrivelser"
staar, saavist jeg erindrer, Hæugen nörastig beskrevet
med opgivne Maal.

Meddelt

Jonas Solberg

STEN,
RINGERIKE.

9/2 16

Halvdanshaugen,

Stein, Hole. Bui.

Universitetets Classifisering

Jr. No.

97
12-2-16

Mr Professor Brüggen:

I Brevet af den Skrivelse af 7de d. meddelte, at det paa
Grund af Sneen vil være uønskeligt men at faa opmaalt
Hævede Haugen. Omkræsen dende kunne vistnok nogenlunde
opmaales, men Høiden ikke - ogsaa fordi jeg ikke har noget
Nivellerinstrument. Gravhaugen er vel af de stinte i daald,
den har et Hult i Midten, som kan tyde paa, at den een Gang
i Tiden har været udgravet, men dette man iallefaa have
Bæddet for længe siden. Iøvrigt er jeg erindrer har Foged Wiid i sin
Ringerikes Beretning fra 1740 beretnet og opgjort Haugens
Omfang, hvilket svarer til den nuværende Form og Størrelse.
Hvornår Haugen er udgravet er tvivlsomt; iallefaa mente
af de de Arkitekt Thorsen, som for mange Aar siden var her
for at undersøge Kirkegraven paa Steen, dette. Jeg spurgte
engang Professor Ruge, om han ikke vidste laa Haugens
undersøge, men han svarede, at man som Ruge fandt Løddet
af Oldtiden i de store Hauger.

Imidlertid synes jeg, det maatte være af Interesse at faa Haugen
udgravet og videt det være mig kjær at se den her til
Compenes hus.

Hvis de nu skeede ønske en Opsavn af Haugens Løddet i
den Omkræse, kan jeg skaffe den nogenlunde nøjagtig, men
ogsaa her er Sneen til Hindet.

adskildt

Jonas Soller

21/10 1916

Lignør Cnæg og jeg besøgte
Halvdanshøjen

Maal diameter øst-vest 57,50
maalt med den lille groft omkring
Flat i foden.

Diam. nord-syd. omkring
det samme.

(Ca. 3-4 m. gaaer fra hvis groften
ikke regnes.)

M. B.

Paa Stein er der ved nordiden en
høiere en stor rund hang, kaldt
Halvdanshang, fordi den antages
for den hang hvori endel av Halvdans
svartes legeme blev nedlagt.

Ifølge Wiel osv. -

1823 Ifølge Klüwer var hangen i
200 skudt i omfang, 10 alen
høi og omgitt av en bred (~~vold~~)grav.
Omkring hangen især mot syd
ved bugten av Steinsfjord saaes
endel mindre hangar hvori det
var fundet "sverd og andre vaaben".
Som det sees skal der flere gang
være gravet i Halvdanshangen uden
at noget røstes at være fundet. - "

Nicolaysen, N. F. 136 f.

med tilføielse s. 759 at der i 1863
ikke var andre hangar end Halvdanshangen.

1866 Illustr. NyhedsBl. er Halvdanshangen
avbildet med notis av P. Bottem-Hansen.

1867

1802-05. (Topogr. Journal 1802-05)

1823.

Jens Kraft Topogr. Statist. Beskr. over Ningen.

Norge II 350 (1822)

"Halvdanshangen ved Gaarden Stein
er forsaavidt mærkelig, at man deri
formoder en Deel af Halvdans Svartes
jødiske Levinger hile."